

הצעה לקווים מנחים מימון ממשלתי זר לארגונים לא-ממשלתיים

ינואר 2016

מטרות

האיחוד האירופי והמדינות החברות בו, כמו גם נורבגיה ושווייץ, טוענים כי קידום ושמירה על ערכים אוניברסליים כגון זכויות האדם והדמוקרטיה הם מרכיב חשוב במדיניות החוץ שלהם. על מנת לקדם מטרות אלה, אירופה מעבירה מימון בהיקף נרחב לארגוני חברה אזרחית בתוך אירופה ומחוצה לה הפעילים בתחומים אלו.

במסגרת תהליך זה, מועברים סכומי כסף גדולים בהיקף חסר תקדים לארגונים ישראלים. העברות אלו מעלות סוגיות ושאלות רבות שדורשות התייחסות. חלק משמעותי מהמימון האירופי לארגונים ישראלים מועבר ללא שקיפות ואחריות נאותות. במקרים רבים, המימון מועבר לארגונים ולפעילויות שאינם עולים בקנה אחד עם ערכיה ומטרותיה של אירופה, ולמעשה קשורים בקשר הדוק לקמפיין החרם נגד ישראל (BDS) ולמאמצים להכפישה בזירה הבינלאומית. תופעה זו פוגעת בחברה האזרחית בישראל ובהליכים הדמוקרטיים הפנימיים בה, ומפרה את הריבונות הישראלית. מצב זה גורר גם תגובות נגד מקומיות אשר מובילות לעימות בין ישראל לבין המדינות המממנות.

סוגיות אלו עומדות כרגע לדיון נרחב בשיח הציבורי-פוליטי בישראל, אשר במסגרתו מועלות הצעות חוק לפיקוח על התרומות הממשלתיות הישראליות לארגונים ישראלים.

על ישראל ואירופה לבחון במשותף נושאים אלה ולהגיע להסכמות בנוגע לנומרות במימון לחברה האזרחית. כך הן תוכלנה לחזק את העקרונות הדמוקרטיים המשותפים שלהן, לעודד שיח בונה ויעיל ולקדם זכויות אדם באופן שתואם את מדיניות החוץ של ממשלות אירופה.

מכון המחקר NGO Monitor מציע את הקווים המנחים הבאים למימון ממשלתי אירופי:

עקרונות

1. איסור על מימון עבור ארגונים המעורבים בקידום אנטישמיות

NGO Monitor חשף מקרים רבים בהם ארגונים במימון אירופי (ישיר ועקיף) והפעילים שלהם קידמו אנטישמיות בוטה. לדוגמה, הארגון הפלסטיני "בדיל", במימון מנהלת זכויות האדם והמשפט הבינלאומי (מימון משותף משבדיה, שווייץ, הולנד ודנמרק) [מפרסם קריקטורות אנטישמיות](#). ארגון זה גם זוכה למימון עקיף מהאיחוד האירופי, דנמרק ואירלנד. ארגון "סביל" (מימון עקיף מהולנד ושבדיה) מפרסם באופן קבוע תוכן אנטישמי.

2. איסור על מימון עבור ארגונים המעורבים בטרור/תומכים בטרור/לעובדי הארגון יש קשר לארגוני טרור או לפעילות טרור

ממשלות אירופה והאיחוד האירופי מחזיקות ברשימות של "ארגוני טרור", דוגמת חמאס, גדודי חללי אל-אקצה והחזית העממית לשחרור פלסטין. למרות זאת, ממשלות אירופה מממנות ארגונים אשר יש להם קשרים לכאורה עם ארגונים אלו. לדוגמה, מנהל הארגון הפלסטיני "אל-חק", שעוין ג'בארין, הוא לכאורה חבר בחזית העממית. בג"ץ "כונה אותו" ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד" - פעיל זכויות אדם ביום ומחבל בלילה. לארגון "אדאמיר" (ארגון פלסטיני במימון שוודיה, דנמרק, שוויץ והולנד) גם כן יש קשרים לכאורה עם החזית העממית. ארגונים אחרים, דוגמת המרכז הפלסטיני לזכויות האדם, מקנה לגיטימציה להתקפות טרור נגד ישראלים ומכנה אותם "התנגדות".

3. איסור על מימון עבור ארגונים המתכחשים לזכותה של ישראל להגדרה עצמית כמדינה יהודית ודמוקרטית, ארגונים המקדמים אג'נדה של מדינה אחת או תומכים "בזכות השיבה" ל"פליטים" הפלסטינים

מדיניות רבת השנים של אירופה לסיום הסכסוך בין ישראל לבין הפלסטינים תומכת בפתרון מוסכם במסגרת "שתי מדינות". בניגוד לכך, ישנן אינספור דוגמאות של מימון ממשלתי לארגונים לא ממשלתיים שמתכחשים לזכותה של ישראל להתקיים בגבולות כלשהם, ו/או קוראים ליישומה של "זכות השיבה" לישראל. הארגון הישראלי "זכרות" (מימון עקיף מבלגיה, הולנד, גרמניה, אירלנד ומדינות אחרות) תומך בזכות השיבה וקורא להקמת מדינה "לא-ציונית", בה יהודים יהיו "מינורטיות". רוב הארגונים הפלסטינים תומכים בדרישה זו, וכמעט כולם קוראים ליישומה של זכות השיבה.

4. איסור על מימון עבור ארגונים שמעורבים בקמפיין ה-BDS (חרם, משיכת השקעות וסנקציות)

האיחוד האירופי ומדינות אירופה הצהירו באופן עקבי שהם מתנגדים לחרמות על ישראל. עם זאת, הם מממנים ארגונים רבים אשר מקדמים את קמפיין ה-BDS. כמעט כל הארגונים הפלסטינים הממומנים על ידי אירופה חתמו על הקריאה ל-BDS משנת 2005. לדוגמה, ארגון "אל-מיזאן" (ממומן על ידי המנהלת, אירלנד, נורבגיה, האיחוד האירופי ומדינות נוספות) קרא להחרים את חברת האבטחה G4S, בשל קשריה עם ישראל. הארגון הישראלי "מי מרויח" (מימון עקיף מהולנד, גרמניה, אירלנד ומדינות נוספות) הוא מאגר המידע המרכזי לקמפיינים של חרם נגד בנקים ישראלים וזרים, חברות אבטחה וחברות רבות נוספות. הוא גם מסייע לפעילי חרם לזהות "מטרות" חדשות להחרמה.

5. איסור על מימון עבור ארגונים המקדמים לוחמה משפטית אנטי-ישראלית

"לוחמה משפטית" היא ניצולם של בתי משפט ומונחים משפטיים למטרות פוליטיות. ארגונים פלסטיניים (ובינלאומיים) שמובילים קמפיינים אלו (בהם אל-חק, אל-מיזאן, אל-דמיר והמרכז הפלסטיני לזכויות אדם) מגישים תלונות במדינות רבות נגד בכירים ישראלים ודורשים את מעצרים והגשת כתבי אישום נגדם. בשנים האחרונות, עם קבלתה של "פלסטין" לבית הדין הפלילי הבינלאומי, מאמצים אלו התגברו. התיקים הללו מבוססים על פרשנות מעוותת ומוטה של המשפט הבינלאומי ומטרתם למעשה היא הגבלת יכולתה של ישראל להגיב למתקפות הטרור נגדה. לתופעה זו יש השלכות ישירות על מדינות המערב אשר בעצמן נאבקות בטרור, ונתקלות בדילמות ובעיות דומות לאלו שישראל מתמודדת איתן (השימוש במגנים אנושיים, הטמעת אמצעי לחימה ועמדות לחימה בקרב החברה האזרחית ועוד).

העמותה לאחריות ארגונים לא-ממשלתיים (ע"ר) #580465508

שדרות בן-מימון 1, ירושלים 92262, ישראל | טלפון: 02-5661020 | פקס: 077-5117030

www.ngo-monitor.org.il | mail@ngo-monitor.org